Posledni Mohikan

Povídka z roku 1757

Od Coopera, přeložil Josef Vojáček

DÍL II

Pokračování.

"Kudy sem přišel ten padouch?" tázal se účinlivý zvěd, když s prací byl hotov. "Ani živá duše okolo mne nepáchla, co jste vy odešel."

Dunkan ukázal na dvéře, kterými Maka vstoupil, ježto ale nyní rychlému útěku mnoho stavěly překážek.

"Veďte vy tedy dívku," pokračoval přítel jeho; musíme se otvorem druhým dostati do lesů."

"To nelze!" odpověděl Dunkan; "strach ji překonal a je bez sebe Eliško! má drahá, jediná Eliško! zpamatujte se: nyní okamžení k útěku. Všechno nadarmo — ona slyší ale nemůže se hnouti. Jdi šlechetný drahocenný příteli, vysvoboď sám sebe a zanech mne osudu!"

"Každá stopa má svůj konec, a každá nehoda své dobré!" odtušil zvěd. "Hle, tuto ji zaobalte v šat indianský, zakryjte bedlivě celou maličkou postavu její. Věru, ta nemá sobě rovné na poušti, a prozradila by ji. Jen celou co možná zakryjte. Tak nyní ji vezměte do náruče a pojďte. Ostatně nechte mě starat."

"Dunkan, jak lze poznati ze slov soudruha jeho, se měl hbitě k rozkazům, a vzal, jakmile zvěd domluvil, lehkou postavu Elišky do náručí svého, i spěchal za ním. Churavou ženu nalezli, jak ji zůstavili, posud samotnou a přilili dále přirozenou chodbou k otvoru jeskyně. Když se blížili ku dvířkám korovým seznali z hučení hlasů venku, že přátelé a příbuzní té nemocné jsou před jeskyní shromážděni, trpělivě čekajíce, až by vpuštěni byli.

"Kdybych já rty otevřel k mluvení," šeptal Sokolí-oko, "prozradila by moje angličina, jediná to pravá řeč bělochů, brzo těm padouchům že jest mezi nimi nepřítel. Vy se musíte se svou hatlaninou vytasit, majore, a říci že jsme zlého ducha v jeskyni zavřeli, a nyní že neseme ženu do lesů, bychom nasbírali sílících kořínků. Všecku chytrost k tomu vynaložte, neboť zdeť je právna."

Dvéře se pootevřely, jako by někdo k vyjednávání tomu z venčí naslouchal; zvěd naučení své okamžitě zastavil. Zuřivé mumlání zalnalo v tu chvíli nepovolaného posluchače načež zvěd prudce korové dvéře vyrazil a jakožto medvěd pryč se ubíral. Dunkan spěchal v patách za ním, a brzo se viděl obstoupen kupou asi dvaceti starostlivých příbuzných a přátel.

Dav ustoupil trochu zpátkem, aby se přiblížiti mohl otec ještě s kýmsi jiným, který se zdál býti mužem té ženy.

"Zapudil bratr můj zlého ducha?" tázal se prvnější. "Co to má v náručí?"

"Tvé dítě," odpověděl Dunkan vážně; "neduh ji opustil, je zavřen v těchto skalách. Vezmu sebou ženu nedaleko, kde ji posilniti chci proti všelikým budoucím nápadům. Než slunce opět vyjde, má býti ve wigwamu mladého manžele."

Když přetlumočil otec smysl slov cizincových do řeči huronské, bylo slyšeti dušené mručení na důkaz spokojenosti s učiněnou zprávou. Sám náčelník pokynul Dunkanu, aby šel s pokojem, zvolaje pevným hlasem a způsobem vznešeným:

"Jdi — jsem muž, vstoupím do skály a budu zápasiti s tím zatracencem!"

Heyward s radostí uposlechl a probral se již malým zástupcem, když ho ta hrůzná slova zarazila.

"Třeští bratr můj!" zvolal, "je tak ukruten! Bude se potýkati s neduhem a on do něj vstoupí, bude chtít zapuditi neduh, a neduh zažene dceru jeho do lesů. Ne, ne — sečkejte dítky moje venku a jestli se duch ukáže, utlučte ho palicemi. On je šálebný a zaleze do skály, vida tolik obušků za sebe."

Ta podivná výstraha měla žádaný účinek. Místo co by vstoupili do jeskyně, vytáhl otec i manžel své tomahawky, a postavili se pohotovu nasoliti domnělému trapiteli jich nemocné příbuzné, any zatím ženy a děti lámaly větve z křovin a popadaly kamení k témuž rovněž účelu. V tak příznivém okamžení zakuklení zaklínači zmizeli.

Ačkoliv se Sokolí oko tak dalece spolehal na pověrčivost indianskou nicméně věděl dobře že moudřejší náčelníci jí spíše trpí, než aby jí se jí přidali, a znal oceniti drahý čas k tak nutné potřebě. Jakkoli by se nepřátelé jejich klamati dali a tím záměry jeho podporovali, mohla přece sebe menší příčina k podezření, v schytralém Indianu jednou vzniklá, jim býti záhubou jistou. Pročež volil stezku, kterou bylo nejméně pozorovati, a držel se spíše krajem nežli vesnicí samou. Opodál bylo viděti dosud bojovníky při hasnoucím světle ohňů od chýše k chýši vykračovati. Ale děti opustily hry své; dadouce se na lůžku svá z koží a poklid nočeí počínal již převládati nad povykem a rozjitřeností tak hlučného a důležitého večera.

Eliška přišla k sobě za osvěžujícím vlivem volného vzduchu; a poněvadž ne tak duševní jako spíše tělesné síly její té slabosti byly podlehly, neměla potřebí žádného vysvětlení toho co se událo.

"Nyní mne nechte jíti samotnou," pravila, když vstoupili do lesa, zarděla se potají nad tím, že nemohla dříve opustiti Dunkanovo rámě. "Jsem zotavena skutečně."

"Nikoli, Eliško, jste ještě příliš slaba."

Dívka se vzpoužela něžně, a odpírající Heyward byl přinucen s drahým břemenem svým se rozloučit. Representant medvědův neměl zajisté ani tušení o slastných citech milence, když on děvu svou v ramenech svých objímal, a sotva jakého pojmu o cudném studu, který hnětl třesoucí se Elišku, když se tak snažně namáhala v útěku jejich ku předu. Vida se však v bezpečné vzdálenosti od chýší, stanul a jal se mluviti o předmětu, kterého byl úplný znalec:

— "Tato stezka povede vás k potoku," "jděte podle severního břehu jeho, až přijdete k jednomu vodopádu; vylezte pak na pahrbek po pravé straně, a uvidíte ohně druhého národu. Tam musíte jít a žádat ochranu; jsou-li praví Dlewaři budete bezpečni. Daleký útěk s tou to krasavicí jest nyní nemožný. Huroni by nás stíhali po stopě a zmocnili se škalpů našich, než bychom dvanácte mil ušli. Jděte ž a prozřetelnost Boží buďte s vámi."

"A ty!" tázal se Heyward podiven "zajisté se nerozejdeme zde!"

"Huroni mají v rukou svých pýchu Delewarů, poslední z ušlechtilé krve mohikánské je v moci jejich!" odtušil zvěd; půjdu se přesvědčit, co v prospěch jeho učiniti lze. Kdyby se byly vašeho škalpu zmocnili, majore, platili by padouchové za každý vlas životem, jak jsem slíbil kdyby ale mladý Sagamůr, měl veden býti ke kůlu, pak mají Indiani zvěděti, kterak nesmíšené krve muž zemříti zná!"

Ani dost málo uražen zjevnou předností, kterou drží lesák dával přísvojenci svému, jak bychom nazvati mohli Unkasa, neustal Dunkan klásti proti tak zoufalému předsevzetí důvody všechny, ježto uvésti mohl. Eliška mu byla nápomocna spojujíc prosby své s oněmi Heyworda i snažně žádajíc aby upustil od úmyslu, který při tolikerém nebezpečenství tak malou naději v konečný zdar slibuje. Všechna výmluvnost a vtip jejich byly na zmar. Zvěd jich poslouchal pozorně, ale netrpělivě, a konečně zavřel hádku odpovědí takovým hlasem přerušenou, že Eliška okamžitě umlkla a Heyward se přesvědčil, jak daremné by všeliké další námitky byly.

"Slýchal jsem pravil zvěd, "že mladosti bývá jakýsi cit vlastní, který poutá muže k ženě pevněji, nežli otce k synu. Může být! Já jsem málo prodléval mezi ženami pleti své; snad je taková přirozenost lidská v osadách. Vy jste nasadil život a vše, co vám drahého, abyste vysvodil tuto krasavici; a mě se zdá tentýž cit i zde převládá. Co se mě týče, já učil hocha prvně s ručnicí zacházet a dobře se mi za to odměnil! V mnohé krvavé šarvátce jsem po jeho straně bojoval, a dokud jsem ručnici jeho slyšeti mohl jedním a Sagamůrovu druhým uchem, věděl jsem že nemám nepřítele v zádech. V zimě, v letě, ve dne v noci bloudili jsme pouští společně, jídal i u téhož stolu, a když jeden spal, byl druhý na stráži, a než by se řeci mělo, že Unkas dán byl na muka a já přítomen — Jediný vládce je nad námi všemi, nechť si pleť kůže naší ta neb ona, a jeho beru za svědka, že dříve víra na světě vyhyne a 'srnobijce' se tak nevinným stane jako pisklavá zbraň pěvcova, nežli zemře hoch mohikanský pro nezastání přítele!"

Dunkan pustil rámě zvědovo, který se obrátil a nazpět kráčel k chýším zmužile. Hledě nějaký čas za odcházejícím, dal se šťastný a přece zkormoucený Heyward s milenkou svou na cestu ku vzdálené vesnici delewrrské.

XXVI.

Bot. Nechte mne též hráti iva.
Letniční noci sen.

Navzdor své zmužilé odvaty cítil Sokolí-oko úplně všechny obtíže a nebezpečenství, které měl před sebou. Když se do ležení vracel, přemítal všelijak svým bystrým a cvičeným rozumem a prostředcích, kterak sklamati ostražitost a podezřivost nepřátel svých, o nichžto věděl že mu v ničem nezadají. Nic zajisté leda pleť jeho, nezachránilo život Makův a zaklínačův, jež by byl zvěd svému bezpečí nejdříve v oběť přinesl, kdyby takový skutek, jakkoli s přirozeností indianskou se srovnávající nebyl pokládal za nedůstojný muže, který se honosil původem svým krví nesmíšenou. Nicméně spoléhal na houže a vazby, jimiž byl vězně své upoutal, i kráčel cestou svou dále přímo do vesničky.

Jakmile se k stavením blížil, byly kroky jeho opatrnější, a žádné znamení dobré ani zlé, neušlo jeho strážlivému oku. Jedna spustlá chatrč stála něco v předu od druhých, a zdálo se jakoby ji do polo vystavenou byli opustili, nepochybně z nedostatku některých nejbližších potřeb, jako paliva nebo vody. Ostatně paprskovalo slabé světlo skrze škuliny její a zvěstovalo, že nebyla vzdor nedokonalé stavby své nyní bez nájemníka. Sem se tedy zvěd blížil, podobný opatrnému vůdci, který dříve ohledává vnější postavení nepřítele svého, nežli se k hlavnímu útoku odváží.

Vezma na se postavu zvířete, které napodobňoval, lezl Sokolí-oko k jednomu malému otvoru, kudy mohl dovnitř nahlédnout. I bylo to obydlí Davida Gamuta. Sem se věrný kantor nyní utekl se vším zármutkem svým, se všemi starostmi a se sladkou důvěrou v ochranu prozřetelnosti Boží. V tom okamžení, co lesák takto pozoroval jeho nemotornou postavu, byl on sám, ač zakuklen v kůži medvědí, předmětem nejhlubšího přemýšlení osaměléno Gamuta.

Ale jakkoli víra Davidova, co se týče starodávních zázraků, neobmezena byla, nepřipouštěl přece, žeby nadpřirozená mocnost jakýkoli bezprostřední vliv měla ve správě mravností moderní. Ba více, on věřil pevně, že Bileamův osel mluvit uměl aby však medvěd zpíval, to mu nešlo do věřící kotrby, ač se o tom na vlastní věrné sluchy přesvědčil! V jeho tazích a jeho způsobu bylo cosi co zvědovi prozrazovalo úplnou pomatenost duševní. Seděl na hromadě klestí, z nichž chvílemi několik větviček na malé ohnisko přikládal, podpíraje si hlavu o ruku v jakési zadumčivé truchlomyslnosti. Oblek tohoto zasvěcence hudby se nelišil v ničem od posléze vypsaného, kromě že jeho lysou hlavu kryl tříhranný bobrový klobouk, který neměl v sobě dostatečné přitažlivosti, aby byl vzbudil chtíče v některém z jeho uvězniteli.

Důmyslný Sokolí-oko zpomena si, kterak David kvapně opustil své stanoviště při loži churavé ženy, nebyl docela bez důminky, co by asi předmětem tak slavného rozjímání býti mohlo. Obešel nejdříve chatrč a když se úplně přesvědčil, že docela o samotě stojí, jakož i že jej povaha obyvatele jejího chrániti bude před všelikými návštěvami, odvážil se vstoupiti nizkými dveřmi před samého Gamuta. Postavení tohoto bylo takové, že mezi nimi zůstal oheň; a když se byl Sokolí-oko dle způsobu medvědího usadil, dívali se jeden na druhého za hezkou chvíli, aniž který promluvil. Toto nenadálé a zvláštní překvapení bylo skoro přílišné — ať nelím na filosofii, ale na víru a srdnatost Davidovu. Hmatal po své píšťalce a vstanul pomateně, zkusiti chtě jakési hudební zaklínání.

"Příšerná a tajemná mátoho!" zvolal, nasazuje třesoucíma se rukama své umělé oči a hmataje po nikdy nechybící útěše své v zármutku totiž po slavném překladu žalmů; "neznám povahu tvou ani záměry, ala obmýšlíšli něco drze proti osobě a právům jednoho z nejponíženějších sluhů chrámu, naslechni k nadšeným slovům mladíka israelského a lituj hříchů svých."

Medvěd zatřásl huňaté boky způsobem nevýslovným, načež dobře známý hlas odpověděl:

"Schovej pisklavou zbraň svou a ulož svému chřtánu mír. Pět slov poctivé a srozumitelné angličany má do sebe nyní větší cenu nežli mnohodenní krákot."

"Kdo jsi?" ptal se David, zcela neschopen původní úmysl svůj vyvésti a sotva dechu popadaje.

"Člověk jako ty, a jehož krev je tak málo medvědí poskvrněna, jako tvoje. Zapoměl jsi tak záhy, kdo ti ten titérný nástroj dal, co držíš v rukou?"

"Je li možná?" odvětil David, volněji oddychuje, když se mu prav da svítati počala. "Viděl jsem všelijaké zázraky za svého pobývání mezi pohany, ale zajisté nikdy větší tohoto!"

"Jdi, jdi," odtušil Sokolíoko, poctivou tvář svou odhaliv, aby ujistil pochybnou důvěru společníka svého "zde vidíš kůži, která třeba tak bílá nebyla jako některé té pany, přece nemá rudé škvrny na sobě, ježto by jí nebes vichry a slunce nebyly daly. Nyní ku věci."

"Dříve mi řekněte něco o dívce a o jinochu, který ji tak zmužile vyhledával," skočil mu do řeči dychtivě David.

"Nuže jsou šťastně vybaveni z to mahawků těch padouchů! Než medle můžešli pak mne přivésti Unkasu na stopu?"

"Ten jinoch je ve vazbě, i obávám se velice, že smrt nad ním vynešena. Hořec to želím, že tak dobrý jun zemříti má v nevědomosti své, a hledal jsem útěšlivou píseň."

"Můžeš mne vésti k němu?"

"Toť nebude těžko," odpověděl David váhavě; "ač mám starost velikou, že tvá přítomnost nešťastný osud jeho spíše zhorší nežli umírnění."

"Nech řečí a veď mne," odvětil Sokolí-oko zakuklivý opět svou tvář a ubíraje se příkladně okamžitě z chýše.

Na cestě se přesvědčil, že jeho společník za svou domnělou šílenosti již přístupu dostal k Unkasu, v čemž mu napomohla získaná přízeň jednoho strážníka, který trochu anglicky uměl a jež David si ke svým nábožným rozmluvám byl vyvolil. Jak dalece Huron záměrům svého nového přítele vyrozuměl, je velice pochybno; an však výhradná pozornost lichotí divochu rovněž jako člověku vzdělanějšímu, lze se nadřečeného účinku nadíti. Opakovati, jakým chytrým způsobem zvěd tyto podrobnosti z prostoduchého Davida vyloudil, bylo by zbytečno, aniž se pozdržíme zde vypisováním, jaké naučení dával, když úplnou známost všech potřebných událostí nabyl, an se všecko čtenáři v běhu naší povídky dostatečně vysvětlí.

Chýš, kde Uunkas byl uvězněn, stála uprostřed vesnice tak položena že blížiti se jí aneb ji ostaviti bez pozorování bylo mnohem tíže, nežli u kterékoli jiné. Ale Sokolí-oko nemínil se chovati tajemně. Spoléhaje se na své zakuklení a na schopnou, převzatou hru náležitě vyvésti bral se bez okolkův a přímou cestou k tomu místu. Ostatně mu poskytovala hodina poněkud té ochrany, jižto se zdál tak velice zhrdati. Chlapci již byli pohřbeni ve spánek a všechny ženy a největší díl bojovníků odebrali se nyní do chýší svých na odpočinutí. Toliko čtyr nebo pět z poslednějších těkale vůkol dveří Unkasova žaláře, bedlivě ale přísně chování vězňovo ostřehouce.

Jakmile zočili Gamuta ve společnosti svého nejproslulejšího zaklínače, dělali jim ochotně cestu ku vchodu. Nicméně nedávali znat, žeby odejíti chtěli; naopak zdáli se míti patrně v úmyslu nehnouti se s místa, zvláště an velmi zvědaví byli tajných obřadů, jež od takové návštěvy očekávali. Pro úplnou neznalost jazyka huronského musel zvěd ponechati rozmluvu docela Davidovu; ale ten, vzdor prostnodušnosti své, činil obdrženým naučením úplně zadost a choval se nad všechnu naději svého učitele.

"Delewaři jsou ženy!" zvolal, oslověndivocha, který trochu rozuměl řeči, v níž on mluvil; "Yengeesové, moji bláznivý krajanci, jim řekli, aby pozdvihli tomahawk a bili své otce kanadské a oni zapoměli na svůj rod. Žádá si bratr můj slyšeti "Bystrého Jelena" kterak prositi bude o sukni svou, a viděti jej, kterak plakati bude při kůlu před Hurony?"

Jediné "hugh", vyraženo silným hlasem co svolení, zvěstovalo, jakož by divoch radost měl, viděti takový příklad slabosti na nepříteli tak dávno nenáviděnou a tak velice strachovaném.

"Nechť tedy ustoupí stranou, a chytrý muž bude dýchati na psa! Řekni to mým bratrům!"

Huron vyložil úmysl Davidův soudruhům svým, jež naslouchali k tomu návrhu s onou spokojeností, které se při jejich neskrocených vášní taková probnaná ukrutnost chybiti nemohla. Vztáhli se trochu zpátky od vchodu a pokynuli domnělému zaklínači aby vstoupil. Ale medvěd místo co by poslechl, zůstal sedět a mumlal.

Pokračování.

SEVEROVY
ČESKÉ LÉKY
nalezly cestu do všech českých domácností,
→PROTOŽE SE VŽDY DOBŘE OSVĚDČILY.←

Severův balsám pro plicní neduhy.
jest nejspolehlivějším lékem proti kašli, chrapotu, chorobám plic a krku, nastuzení, chřipce, zánětu sliznice a j. *Cena 50 a 25ct.*

Severova Žaludeční hořka
dodává chuti k jídlu, odstraňuje bolesti žaludku, zabraňuje vzniku nemocí, povzbuzuje zažívání a dodává tělu síly. *Cena $1,00.*

Severův Regulator ženských nemocí
odstraňuje nepravidelnosti ženské, přivádí zdraví, vyléčí úplně ženské nemoce, jest požehnáním pro matky a dívky. Výtečný ve změně života žen. — *Cena $1,00*

Severův Šílitel Ledvin a Jater
jest nejlepší lék proti všem nemocem ledvin a jater, zvláště prot řezavce, močovému kamenu, úplavici a zánětu ledvin. *Cena $1 25*

Severův Tišitel dítek
jest výtečným lékem pro děti, přivádí tichý a sílící spánek, upravuje zažívání, zahání horkost, vyléčí koliku i psotník a nápomáhá vzrůstu zoubků. — *Cena 25 centů.*

Severův Olej Sv. Gotthardа
zahání otekliny všeho druhu, reumatismus, píchání u žeber, bolest v kříži, boule a záněty. Je to nejlepší domácí mazání.—*Cena 50c*

Severův Šílitel Vlasů
zachrání vlasy před vypadáváním, podněcuje vzrůst jejich a sílí je; zároveň dodává jim příjemné vůně lesku a jemnosti.— *Cena 1.50.*

Severův Krvočistitel.
vyléčí nemoce kožní i krevní, krtice, vyrážky, boláky a j. Čistí krev sílí tělo a osvěžuje mysl.—*Cena 1,00*

Severovy Pilulky pro jatra.
odstraní každou zácpu a účinkují jistě. Každá dávka má dobrý účinek.—*Cena 25ct*

Na prodej ve všech českých lékárnách a obchodech s léky

Kdo objedná léky přímo od mne, musí platit expresní nebo poštovní dovozné Léky v ceně $6,00 pošlu za $5.00 a peníze musí být zaslány napřed. Adresujte jednoduše

W. F. SEVERA, Cedar Papids. Ia

DR. E. B. HAFERTEPEN
— PROSLAVENÝ —
OPTIK A OKULISTA.

ze St. Louis, Mo.

Skončí své úřadování zde příští sobotu v 5 hodin odpoledne. Až do soboty odbývá konsultace v pokoji číslo 26 WILBER HOTEL a žádný neměl by zameškati tuto příležitos, nebo tak zkušený okulista jest zde vzácností a proto neopomeňte přičíti.

Přečtěte si následovní co možno bedlivě.

Následovní vyjádření činí Louis Burnett, předseda klenotnické společnosti v Joseph, Mo: Děkuji vám za vaše ošetření a pomoc, níž byl jsem zachráněn od úplné slepoty. Zrak můj po mnoha let byl bědný a nesprávné a nedokonalé okuláry připravily mne téměř o zrak Od dobyí kdy vyvzal jste mne v ošetřování zrak můj se zlepšil a doufám pevně, že působností vašich skel úplně se napraví Udávám vám zde jména přátel, jež znali odný můj zrak a jsou přesvědčeni o jeho napravení se- Vaše skla umožňují mi čtení ve dne i večer po mnoha hodin bez bolesti, jako zkusil jsem dříve: Taktéž vaše brejle na dálku, kteréž jsou mi novými očmi jsou tak znamenité, že nenalázám slov k projevení díků a uznání vám a doporučuji vás každému. V úctě Louis Burnett

A čtěte toto od mladé dámy, která nervosně chopila skla, jež byly pro ni připraveny a jež vysvobodily ji z poloviční slepoty a objevily jí opět jasnou záři slunce. St. Joseph, Mo., 1. května 1896. Pane: Vidím se nucena poděkovati Vám za okuláry, jež jste byl pro mne připravil. Nenalézám slov, abych vylíčila vám své uznání a spokojenost. Čítám nyní 21 roků a od 14 let zbavena byla jsem téměř úplně zraku. Jednoho oka pozbyla jsem úplně a na druhé jen skrovně jsem viděla. Vašemi skly ale mohu nyní viděti beze všech obtíží ty nejmenší předměty ve značné vzdálenosti a mohu čísti i písmo nejdrobnější. Jsem šťastnější a spokojenější, neboť vidím svět a jeho krásu, Penězi nelze zaplatiti Vám ony skla, nimiž navrátil jste mi zrak úplně. Přeji Vám, aby jste se šťastně dožil vysokého věku, tak aby ještě mnoho dobra mohlo uděleno býti trpícím a nevidoucím, tak jako mně bylo pomoženo. Nikdy, pokud živa budu, nezapomenu na Vás a s vděčností budu na Vás vždy vzpomínati, co na svého nejlepšího přítele. Doporučuji Vás zároveň všem trpícím. S úctou

Lilie Gardner, 719 N. 22. St.

Dr. E. B. Hafertepen: Brýle, jež jste mne před časem připravil, uspokojují úplně. Jsou dobré na blízkost i dálku. Vaše přiměřená cena a dokonalá znalost onoho obora má býti doporučena každému, jenž pomoci Vaší potřebuje. S úctou

Rev. Mat. Bradley.

Následovní dopis pochází od knihvedoucího Hathwellova klenotnického závodu v St. Joe, Mo., 405 Felix St. Dr. R. B. Hafenteper. Pane: Brýle, jež jste mně po zkoušení mého zraku připravil, vyhovují všem požadavkům a já dnes shledal, že vidím němi tak dobře do dálky, jako na blízko, jasně a čistě. Ještě nikdy neviděl jsem do dálky tak jasně a obdivuhodně a ještě nikdy nerozeznával jsem tak určitě předměty vzdálené. Já zkusil jsem již mnoho okulárů od různých optiků, všecky ale musel jsem záhy odložiti. Se skušeností a vzácnou zručností, s jakou připravil jste mně okuláry a napravil mně zrak, můžete býti všude jist a zasloužíte toho nejvřelejšího doporučení co praktický a vzácný optik a já doporučuji Vás všem svým přátelům, již potřebují skel.

S úctou H. McNutt,

Následovní list pochází od B. W. Cooka ze St. Joseph, Mo. Milý doktore: Vaše okuláry, které jste mně připravil, užíval jsem sotva po dva týdny, však nejsem s to ani vypsati, jak mnoho dobra mně učinily. Byl jsem trápen oční chorobou po dlouhou dobu, však od té doby, co používám Vaše brejle, oči se mi den ode dne lepší, což nikdy před tím jsem nepozoroval a myslím, že budu-li úplně dle Vaší rady se chovati, splní se vaše předpovídání, že opět zraku úplně nabudu. Váš

W. B. Cook.

A čtěte toto od mladé dámy, která nervosně chopila skla, jež byly pro ni připraveny a jež vysvobodily ji z poloviční slepoty a objevily jí opět jasnou záři slunce. St. Joseph, Mo., 1. května 1896. Pane: Vidím se nucena poděkovati Vám za okuláry, jež jste byl pro mne připravil. Nenalézám slov, abych vylíčila vám své uznání a spokojenost. Čítám nyní 21 roků a od 14 let zbavena byla jsem téměř úplně zraku. Jednoho oka pozbyla jsem úplně a na druhé jen skrovně jsem viděla. Vašemi skly ale mohu nyní viděti beze všech obtíží ty nejmenší předměty ve značné vzdálenosti a mohu čísti i písmo nejdrobnější. Jsem šťastnější a spokojenější, neboť vidím svět a jeho krásu, Penězi nelze zaplatiti Vám ony skla, nimiž navrátil jste mi zrak úplně. Přeji Vám, aby jste se šťastně dožil vysokého věku, tak aby ještě mnoho dobra mohlo uděleno býti trpícím a nevidoucím, tak jako mně bylo pomoženo. Nikdy, pokud živa budu, nezapomenu na Vás a s vděčností budu na Vás vždy vzpomínati, co na svého nejlepšího přítele. Doporučuji Vás zároveň všem trpícím. S úctou

Lilie Gardner, 719 N. 22. St.

Dr. E. B. Hafertepen: Brýle, jež jste mne před časem připravil, uspokojují úplně. Jsou dobré na blízkost i dálku. Vaše přiměřená cena a dokonalá znalost onoho oboru má býti doporučena každému, jenž pomoci Vaší potřebuje. S úctou

Rev. Mat. Bradley.

Následovní dopis pochází od knihvedoucího Hathwellova klenotnického závodu v St. Joe, Mo., 405 Felix St. Dr. R. B. Hafenteper. Pane: Brýle, jež jste mně po zkoušení mého zraku připravil, vyhovují všem požadavkům a já dnes shledal, že vidím němi tak dobře do dálky, jako na blízko, jasně a čistě. Ještě nikdy neviděl jsem do dálky tak jasně a obdivuhodně a ještě nikdy nerozeznával jsem tak určitě předměty vzdálené. Já zkusil jsem již mnoho okulárů od různých optiků, všecky ale musel jsem záhy odložiti. Se skušeností a vzácnou zručností, s jakou připravil jste mně okuláry a napravil mně zrak, můžete býti všude jist a zasloužíte toho nejvřelejšího doporučení co praktický a vzácný optik a já doporučuji Vás všem svým přátelům, již potřebují skel.

S úctou H. McNutt,

Následovní list pochází od B. W. Cooka ze St. Joseph, Mo. Milý doktore: Vaše okuláry, které jste mně připravil, užíval jsem sotva po dva týdny, však nejsem s to ani vypsati, jak mnoho dobra mně učinily. Byl jsem trápen oční chorobou po dlouhou dobu, však od té doby, co používám Vaše brejle, oči se mi den ode dne lepší, což nikdy před tím jsem nepozoroval a myslím, že budu-li úplně dle Vaší rady se chovati, splní se vaše předpovídání, že opět zraku úplně nabudu. Váš

W. B. Cook.

SLAVNÝ
NA CELÉM SVĚTĚ
Dr. HAM

Dr. C.B. HAM, Box 34, Toledo, O.

Léčí všechny zastaralé choroby, jmenovitě: dušnost, křečové záchvaty, dýchavičnost, nezáživnost, rumatism, bolení hlavy, uší, očí i nosu, choroby žaludku, hrdla, hrudi, vyměšovacích orgánů, zimnici, vyraženiny na hlavě, choroby mateřské, nepravidelné čistění, krvotok, bělotok, bílou úplavici, neplodnost, bolesti šestinedělek, puchliny, puchýře, otevřené rány, bolesti v kříži a plecích, katar, neuralgii, zápal plic, dnu, svrab, zapálení mozku, otylost, strupy na hlavě, raka, koliku, vyschání morku, slabost nohou, souchotiny, tifus, červi, tasemnici atd. atd.

Léčí nevěsty, děti i muže.

Jestliže trpíš a ztrácíš naději na vyléčení, obrať se na dr. Hamma o radu. On vyléčil již tisíce lidí, jež dlouho trpěli a jež jiní lékaři vyléčiti nemohli. Všichni ti doporučují dovednost dra. Hama svým známým. Obraťte se na něho a on vás vyléčí.

Nemoce tajné.

Tyto nemoce u obého pohlaví, ať zděděné, neb jinak povstalé spolehlivě vyléčí a ručí předem, že se nikdy neobnoví. Mládež, která nadužívala svých sil, nechť neoddává se strachu a obrátí se na dr. Hama. Netřeba se stydět, nýbrž léčit, nebo zanedbání takových chorob má zle následky i do pokolení.

Porada zdarma.

Dr. Ham poradí každému bezplatně. Za léčení žádá plat až po vyléčení a nemocný platí pouze za léky. Vylište svou nemoc, udejte věk chorého, vložte do psaní trochu vlasů nemocného a 2 cent. poštovní známku. Obratem pošty obdržíte odpověď zda možno chorobu vyléčit a mnoholi stojí léky. Můžete psát česky, anglicky nebo německy podadresou

Dr. C.B. HAM

125 Box 24, Toledo, Ohio

WE HAVE NO AGENTS

but ship from our factory at wholesale prices. Ship anywhere for examination; pay freight both ways if not satisfactory. 100 styles of Carriages. 90 styles of Harness. Send 4cts for 112 page catalogue.
No. 1584 $35. ELKHART CARRIAGE AND HARNESS MFG. CO., W. S. Pratt, Sec'y, Elkhart, Ind.

On jest uznán presidentem a místopresidentem Spoj. Států, soudci supréme soudu, členy kongresu, guvernéry advokáty, doktory, kazately, profesory, učitely a vynikajícími ženami.

On pomohl, když se již ztrácela naděje a tisíce osob, jež uvrženy byly do trapného života, děkuje mu za optickou jeho pomoc a připravení výtečných skel pro jich zrak, jenž jim byl opět navrácen aneb aspoň valně zlepšen. Jeho methoda jest velice dokonalou, neboť on zná vědu optickou zcela dokonale, an prošel tou nejdokonalejší optickou školou na světě. — On nepředpisuje žádné léky nebo obvazky. Skla to jsou, jež vám dle chabého zraku vašeho a nemocných očí připraví a ručí, že bude vám pomoženo.

Dra. Hafertepena dochází denně četná vysvědčení, z nichžto některé pošláváme a jež všechny obsahují úplné uspokojení se skly jeho.

Bude zde jen krátký čas a proto kdo máte obtíže se zrakem, zda nevidíte, zda špatně vidíte, zda trpíte bolestmi hlavy atd., přijďte a bude a bude vám pomoženo. Neodkládejte a navštívte dra. Hafentepera, který bude ve Wilber pouze krátký čas. On má zvláštní zkušenost a znalost očí.

Dr. Hafertepen nemá sobě rovného. Oko bylo jeho studií po celý život. Jemu jsou známy všechny nervy a jich akce, nepravidelnosti a choroby a vůbec cela povaha i soustava očních nervů.

PROHLÍDKA DARMO.

K písemným dotazům přiložte poštovní známku. — Zvláštní péče věnuje se dítkám.

On zdrží se jen krátký čas zde a proto neotálejte a dostavte se k němu, kdož máte slabý zrak a potřebujete brejle. On pomůže vám jistě a spravedlivě.